

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

Коберник О.М.

28 серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВВС 3.15 ПЕДАГОГІКА СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ

Спеціальність: **01406 Середня освіта (Хімія)**

Освітньо-професійна програма: **Середня освіта (Хімія)**

Освітній ступінь: **бакалавр**

Факультет природничо-географічний

2019 – 2020 навчальний рік

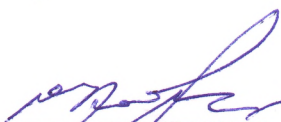
Робоча програма навчальної дисципліни Педагогіка сімейного виховання для студентів спеціальності 014.06 Середня освіта (Хімія) освітнього ступеня «бакалавр»

Розробники: Бялик Оксана Василівна, доцент, професор кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, доктор педагогічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

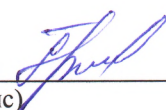
Протокол № 1 від “28” серпня 2019 року

Завідувач кафедри педагогіки та
Освітнього менеджменту

_____ (Коберник О.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії природничо-географічного факультету
Протокол № 1 від “29” серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії
природничо-географічного факультету

_____ (Грабовська С.Л.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 01406 Середня освіта. Хімія	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: мікродослідження		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		5-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 46 год самостійної роботи студента – 44 год.	Освітній ступінь: бакалавр	22 год.	
		Практичні, семінарські	
		24 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		24 год.	
		Індивідуальні завдання:	
20 год.			
Вид контролю:			
залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 51%/49%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка сімейного виховання» є розвиток у студентів професійного інтересу до питань та проблем виховання дитини віку в сім'ї, усвідомлення важливості та необхідності для формування особистості дитини повноцінної родини, вивчення психолого-педагогічних основ сімейного виховання, тенденцій виховання дитини у сім'ї, місця та ролі сімейного вихователя у виховному полі сім'ї та формування вмінь організовувати освітньо-виховну діяльність з дитиною на основі особистісно-орієнтованої моделі взаємодії з нею.

Завдання вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка сімейного виховання»

- поглибити професійні знання студентів про педагогіку сімейного виховання як наукову галузь педагогічної науки;
- навчити студентів визначати місце індивідуального виховання в сім'ї в сучасній освітній системі, розуміти його специфічні особливості;
- формування вміння аналізувати та оцінювати виховний потенціал сім'ї, діагностувати психолого-педагогічні основи сімейного виховання;
- формувати вміння розробляти власні технології індивідуального виховання на основі знань про психолого-педагогічні особливості дітей підліткового та юнацького віку;
- формувати вміння реалізовувати індивідуально-персонізовану модель педагогічної взаємодії з батьками з метою цілісного педагогічного впливу на дитину.

Відповідно до освітньої програми підготовки фахівця студенти повинні володіти наступними компетентностями:

ЗК Здатність визначення рівня розвитку дітей, стану педагогічного процесу і завдань освітньо-виховної роботи з дітьми та їх батьками, визначення підсумків власної педагогічної роботи, їх відповідність вимогам часу.

Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- виховний потенціал сім'ї;
- технології індивідуального виховання на основі знань про психолого-педагогічні особливості дітей підліткового та юнацького віку;
- індивідуально-персонізовану модель педагогічної взаємодії з батьками з метою цілісного педагогічного впливу на дитину.

вміти :

- застосовувати методи діагностики сімей вихованців;

- створювати та застосовувати на практиці стратегії виховного впливу на дитину.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні володіти програмними результатами навчання:

ПРН Здатний здійснювати психолого-педагогічну просвіту батьків дітей шкільного віку і забезпечує єдність роботи школи і сім'ї, спрямовану на створення повноцінного виховного потенціалу середовища, сприятливого для становлення самостійної, творчої особистості дитини.

3. Мова навчання:

Мова навчання: українська

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Педагогіка сімейного виховання як галузь педагогічної науки

Тема 1. Предмет, завдання і методи педагогіки сімейного виховання.

Тема 2. Особливості професії сімейного вихователя.

Змістовий модуль 2. Сім'я як соціальний інститут становлення та розвитку особистості людини

Тема 3. Особливості становлення та розвитку інституту сім'ї в Україні.

Тема 4. Характеристики сім'ї як соціального інституту формування особистості, тенденції її розвитку.

Тема 5. Принципи та стратегія сучасного сімейного виховання.

Тема 6. Виховний потенціал сім'ї.

Тема 7. Організація освітньо-виховного процесу в умовах індивідуального виховання

Змістовний модуль 3. Педагогічна взаємодія з батьками в умовах індивідуального виховання.

Тема 8. Психолого-педагогічні основи взаємодії з різними типами сімей.

Тема 9. Роль сімейного вихователя в підвищенні педагогічної культури батьків.

Тема 10. Зарубіжний досвід педагогічної взаємодії з сім'єю в умовах індивідуального виховання.

Тема 11. Педагогічна взаємодія з батьками у підготовці дітей до школи.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		л	с	інд	с.р.		л	с	мкр	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Модуль											
Змістовий модуль 1. Педагогіка сімейного виховання як галузь педагогічної наук											
Тема 1. Предмет, завдання і методи педагогіки сімейного виховання.	13	2			11						
Тема 2. Особливості професії сімейного вихователя.	13	2			11						
Разом за змістовим модулем 1	28	4			22						
Змістовий модуль 2. Сім'я як соціальний інститут становлення та розвитку особистості людини											
Тема 3. Особливості становлення та розвитку інституту сім'ї в Україні.	4	2			2						
Тема 4. Проблеми сімейного виховання у спадщині класиків педагогічної думки	6		2		4						
Тема 5. Характеристики сім'ї як соціального інституту формування особистості, тенденції її розвитку.	4	2			2						
Тема 6. Сім'я як осередок входження дитини в соціальне довкілля.	4		2		2						
Тема 7. Принципи та стратегія сучасного сімейного виховання.	2	2									
Тема 8. Особливості виховання дітей підліткового та юнацького віку у різних типах сімей.	6		2		4						
Тема 9. Виховний потенціал сім'ї.	4	2			2						
Тема 10. Роль батька й матері у вихованні	4		2		2						

дитини.										
Тема 11. Виховання дитини одним із батьків.	6		2		4					
Тема 12. Організація освітньо-виховного процесу в умовах індивідуального виховання.	2	2								
Тема 13. Організація різних видів діяльності дитини в сім'ї.	6		2		4					
Разом за змістовим модулем 2	50	10	12		26					
Змістовий модуль 3. Педагогічна взаємодія з батьками в умовах індивідуального виховання										
Тема 14. Психолого-педагогічні взаємодії з різними типами сімей.	2		2							
Тема 15. Методи вивчення виховання дитини в сім'ї.	8			4		4				
Тема 16. Роль сімейного вихователя в підвищенні педагогічної культури батьків.	2		2							
Тема 17. Моделі виховного процесу для батьків та їх порівняльна характеристика.	4			2		2				
Тема 18. Зарубіжний досвід педагогічної взаємодії з сім'єю в умовах індивідуального виховання.	4	2				2				
Тема 19. Педагогічна взаємодія з батьками у підготовці дітей до школи.	4	2				2				
Тема 20. Єдність батьків та сімейного вихователя у вирішенні завдань і підготовки дитини до школи.	4		2			2				
Разом за змістовим модулем 3	30	8	8			12				
Усього годин	90	22	24			24				

6. Теми семінарських занять

	Назва теми	Кількість годин
1	Проблеми сімейного виховання у спадщині класиків педагогічної думки.	2
2	Сім'я як осередок входження дитини в соціальне довкілля.	2
3	Особливості виховання дітей шкільного віку різних типах сімей.	2
4	Роль батька й матері у вихованні дитини.	2
5	Виховання дитини одним із батьків.	2
6	Організація різних видів діяльності дитини в сім'ї.	2
7	Методи вивчення виховання дитини в сім'ї.	4
8	Моделі виховного процесу для батьків та їх порівняльна характеристика.	4
9	Єдність батьків та сімейного вихователя у вирішенні завдань і підготовки дитини до школи.	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми
1	Розробити схему «Взаємозв'язок педагогіки сімейного виховання з іншими науками».
2	Розробити глосарій основних понять педагогіки сімейного виховання.
3	Створити образні моделі різних типів сім'ї.
4	Напишіть анотації на три посібники, які на Ваш погляд, мають бути настільними книгами для батьків.
5	Підготувати консультацію для батьків про організацію харчування дитини підліткового та юнацького віку.
6	Напишіть анотації на три посібники, які на Ваш погляд, мають бути настільними книгами для батьків.
	Разом

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується в формі мікро дослідження на базі однієї із шкіл під час проходження студентами виробничої (педагогічної) практики. Оформляється у вигляді реферату.

Тематика мікродосліджень

1. Проаналізувати на прикладі одного з учителів, як враховуються вікові особливості учнів у вихованні.
2. Показати вирішальну роль сімейного виховання у формуванні особистості.
3. Вивчити шляхи та методи здійснення сімейного виховання учнів.
4. Вивчити шляхи та методи здійснення профілактики булінгу.
5. Дати аналіз застосуванням методів сугестії у вихованні учнів.
6. Дати аналіз роботи класного керівника з батьками. Описати заходи щодо запобігання та протидії домашнього насильства.
7. Дослідити проблему виховання релігійної культури.
8. Дослідити вплив національної культури та народних традицій на духовний розвиток особистості.
9. Вивчити досвід роботи соціального педагога або шкільного психолога.
10. Дослідити вплив засобів інформації на формування особистості.

9. Методи навчання

Методи навчання: а) які забезпечують опанування навчального предмета (словесні, візуальні, практичні, репродуктивні, проблемно-пошукові, індуктивні, дедуктивні); б) які стимулюють та мотивують навчально-наукову діяльність (спостереження, метод експерименту, метод наукового пошуку); в) методи контролю у навчальній діяльності (усний контроль, письмовий, тестовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю і самооцінки).

Інтерактивні методи, форми і прийоми: аналіз помилок, аудіовізуальний метод навчання; «мозковий штурм»; навчальні дискусії; ділова (рольова) гра; «займи позицію»; коментування, майстер-класи; метод аналізу і діагностики ситуації; метод проєктів; моделювання; проблемний метод; публічний виступ; робота в малих групах; тренінги індивідуальні та групові та ін.

10. Методи контролю

1. Усне, письмове опитування.
2. Поточне тестування.
3. Підсумкове тестування.
4. Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється на кожному занятті відповідно конкретним цілям, а також під час індивідуальної роботи викладача зі

студентом для тих тем, які студент опрацює самостійно і вони не входять до структури практичного заняття. Використовується стандартизована форма контролю теоретичної та практичної підготовки студентів, яка включає усне усний контроль, тестовий контроль, проведення дослідження, контрольні роботи, тестування.

Оцінка практичної підготовки студентів – за результатом виконання практичної частини – оформлюється у вигляді звіту. Максимальна кількість балів за теми становить 90 балів.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) полягає у розв’язанні задач з біологічної хімії. Максимальна оцінка за індивідуальне навчально-дослідне завдання дорівнює 10 балів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1 Поточне тестування та самостійна робота										Модуль 2 ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль 1			Змісто- вий модуль 2			Змісто- вий модуль 3				10	100
Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т.1	Т. 2	Т.3	Т.1	Т.2	Т.3			
10	10	10	10	10	10	5	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	відмінно	Зараховано
82–89	добре	
75–81		
69–74	задовільно	
60–68		
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим

		повторним вивченням дисципліни
--	--	-----------------------------------

13. Методичне забезпечення

1. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.
2. Нормативні документи, ілюстративні матеріали.
3. Мультимедійні засоби (електронні підручники, словники, відео-матеріали, ресурси Інтернету).
4. Система дистанційного навчання “Moodle”.

14. Рекомендована література:

Основна

1. Бех І. Д. Виховання особистості : Особистісно-орієнтований підхід: У 2-х кн. – К., 2003. – Кн. 1. – 280 с.
2. Кузьмінський А.І. Педагогіка родинного виховання : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К. : Знання, 2006. – 324 с.
3. Маценко Л.М. Педагогіка сімейного виховання : навч. посіб. / Л. М. Маценко. – вид. 2-ге, доп., перероб. – К. : НАККІм, 2011. – 293 с.
Електронний ресурс: elibrary.nubip.edu.ua/9908/1/Masenko_Posibnuk.pdf
4. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка / В.О.Сухомлинський. – К.: Рад. шк., 1978.

Допоміжна

5. Нельсен Дж. Воспитание без наказания : 1001 решение проблем воспитания. Дж. Нельсен, Л.Лот, С. Глен. – Мн. : ИнтерДайджест, 1997. – 384 с.
6. Радчук Г.К. Сімейне виховання. Освітній тренінг для батьків: навчально-методичний посібник / Г.К. Радчук, Тіунова О.В. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 120 с.
7. Фіцула М.М. Педагогіка : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М.М. Фіцула. – К. : Академія, 2000. – 544 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://education.gov.ua> – Міністерства освіти і науки України.
1. <http://nduv.gov.ua> – бібліотеки ім. В. І. Вернадського.
2. www.udpu.org.ua – Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
3. <http://ekniga.com.ua> – Інформаційно-пошукова система-каталог з електронної літератури: книжки, довідники, словники, енциклопедії, підручники і т. д.
4. <http://7ua.net> – Електронна бібліотека: енциклопедії, словники, підручники, будь-яка література.
5. <http://lib.com.ua> – Сайт електронної бібліотеки